

**รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรง
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence-related Injury Surveillance - VIS)
ประจำเดือน สิงหาคม 2550**

ที่มา

ระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดตั้งขึ้นในเดือนมกราคม 2550 เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลให้เอื้อต่อการนำไปใช้พัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กำหนดนโยบายและวางแผน จัดสรรทรัพยากร ควบคุมป้องกันการบาดเจ็บ และช่วยเหลือเยียวยาผู้สูญเสียจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มประชากรที่เฝ้าระวัง คือ ผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากสาเหตุภายนอกแบบตั้งใจ (Intentional injury) ทุกราย ที่มารับการรักษาหรือชันสูตรพลิกศพที่โรงพยาบาลของรัฐจำนวน 47 แห่งของจังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยรายงานฉบับนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลระบบเฝ้าระวังฯ เฉพาะเหตุการณ์ที่มีสาเหตุจากความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น

สรุปสถานการณ์

มีเหตุการณ์ความรุนแรงจำนวน 111 ครั้ง มีจำนวนผู้บาดเจ็บ 194 ราย อัตราการบาดเจ็บ 4.6 ต่อแสนประชากรต่อเดือน มีจำนวนผู้เสียชีวิต 65 คน อัตราตาย 1.5 ต่อแสนประชากรต่อเดือน อัตราป่วยตาย (case fatality rate-CFR) ร้อยละ 33.5 มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม 147 คน

ระบบเฝ้าระวัง

โรงพยาบาลในเครือข่ายเฝ้าระวัง 47 แห่ง ส่งรายงาน 45 แห่ง (มีจำนวนโรงพยาบาลที่รายงานว่าไม่มีผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตเลย จำนวน 7 แห่ง)

ความครบถ้วน (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลจำนวนคนที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จากระบบเฝ้าระวังเทียบกับข้อมูลจากฐานข้อมูลศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 70.9

ความถูกต้อง (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปรวันที่เกิดเหตุ และสถานที่เกิดเหตุเทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 77.2

ความทันเวลา (วัดจากจำนวนโรงพยาบาลที่ส่งรายงานถึงศูนย์บริหารการพัฒนาสุขภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศบ.สส. ภายในวันที่ 7 กันยายน 2550) เท่ากับ ร้อยละ 78.7 โดยมีรายละเอียดดังเอกสารแนบท้าย (ภาคผนวก 1)

หมายเหตุ: Download รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ที่ VIS Website: <http://medipe.psu.ac.th/vis/>

เหตุการณ์

สถานที่

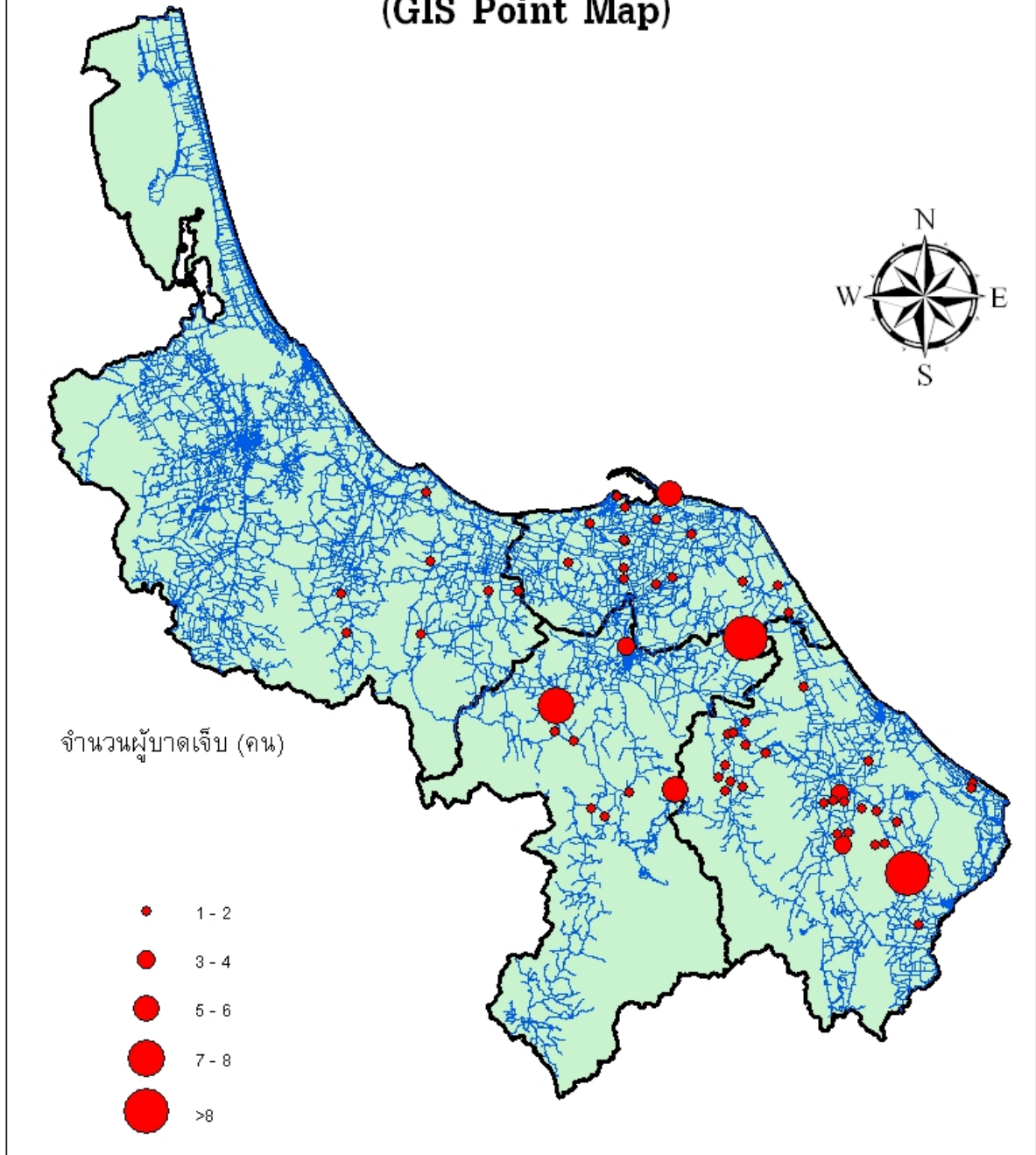
ตารางที่ 1. จำนวนเหตุการณ์รายอำเภอ

จำนวนเหตุการณ์								
อันดับ	นครราชสีมา	41	ปัตตานี	32	ยะลา	25	สงขลา	13
1.	ระแงะ	9	เมืองปัตตานี	10	บันนังสตา	9	นาทวี	8
2.	รือเสาะ	7	สายบุรี	7	รามัน	6	เทพา	3
3.	จะแนะ	6	ยะรัง	4	ยะหา	5	สะบ้าย้อย	2
4.	ศรีสาคร	4	ยะหริ่ง	4	เมืองยะลา	3		
5.	เจาะไอร้อง	3	มายอ	3	กรงปินัง	2		
6.	เมืองนธ.	3	กะพ้อ	2				
7.	สุโหงปาดี	2	โคกโพธิ์	1				
8.	บาเจาะ	2	หนองจิก	1				
9.	ตากใบ	2						
10.	ยี่งอ	1						
11.	แว้ง	1						
12.	สุโหงโก-ลก	1						

ตารางที่ 2. จำนวนเหตุการณ์ตามลักษณะสถานที่เกิดเหตุ (ICD-10 place of occurrence code)

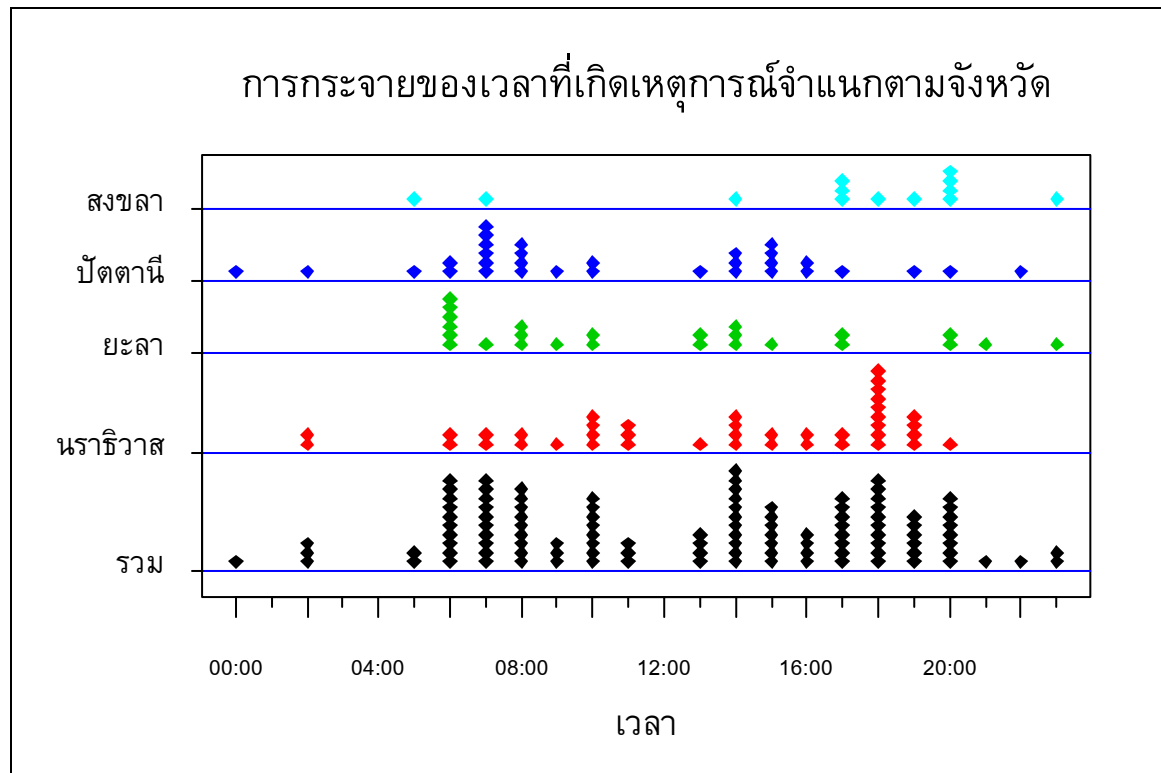
อันดับ	ลักษณะสถานที่เกิดเหตุ	จำนวนเหตุการณ์
1.	ถนนหรือทางหลวง	69
2.	บ้าน ที่อยู่อาศัยส่วนตัว	15
3.	สถานที่ค้าขายสินค้าและบริการ	11
4.	นา ไร่ สวน	8
5.	สถานที่อื่นๆ	5
6.	สถานที่ก่อสร้าง หรือ โรงงาน	2
7.	สถานศึกษา หรือ สถานที่สาธารณะ	1

**Spot Map แสดงจำนวนผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต
ตามสถานที่เกิดเหตุการณ์
(GIS Point Map)**

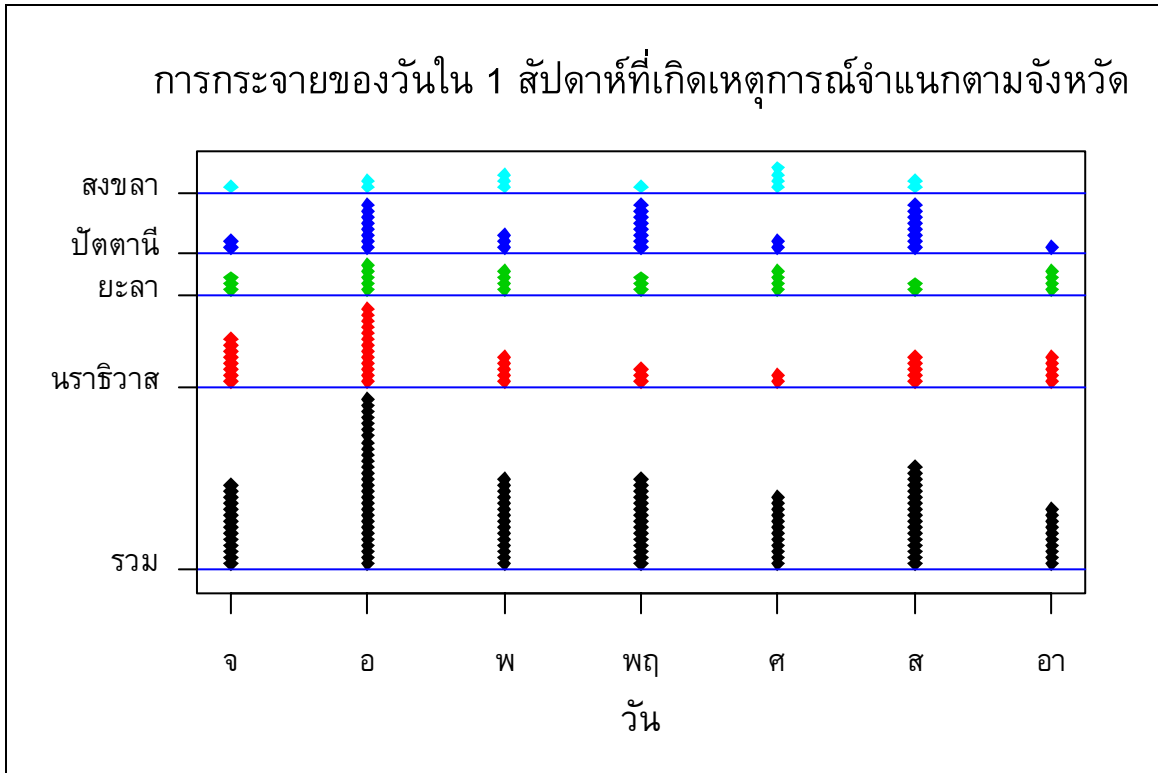

แผนภูมิที่ 1. Spot Map แสดงจำนวนเหตุการณ์ตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Point map)

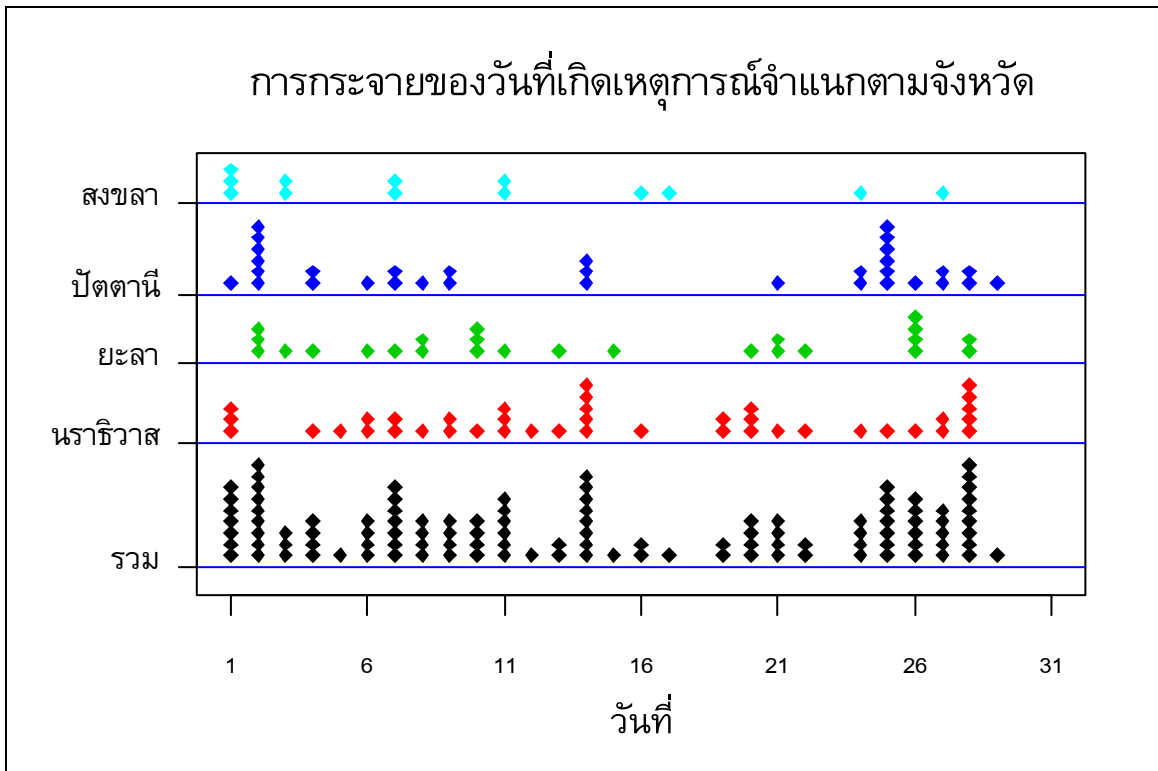
เวลา

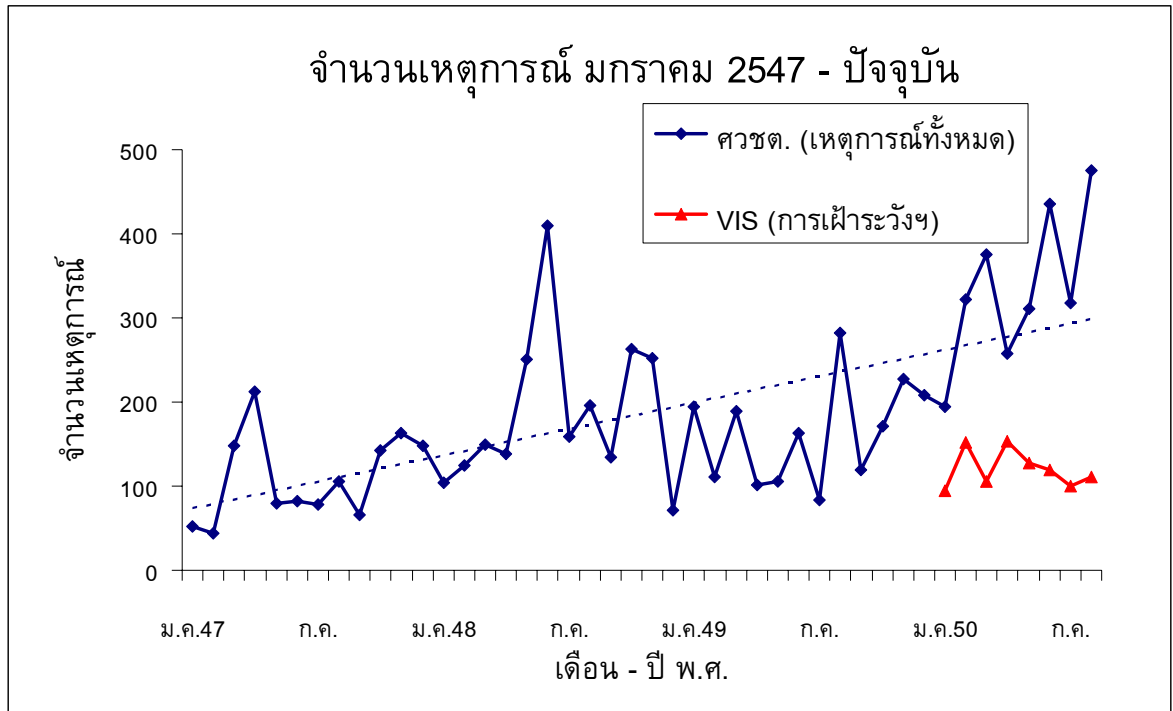
แผนภูมิที่ 2. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามเวลาที่เกิดเหตุการณ์ (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

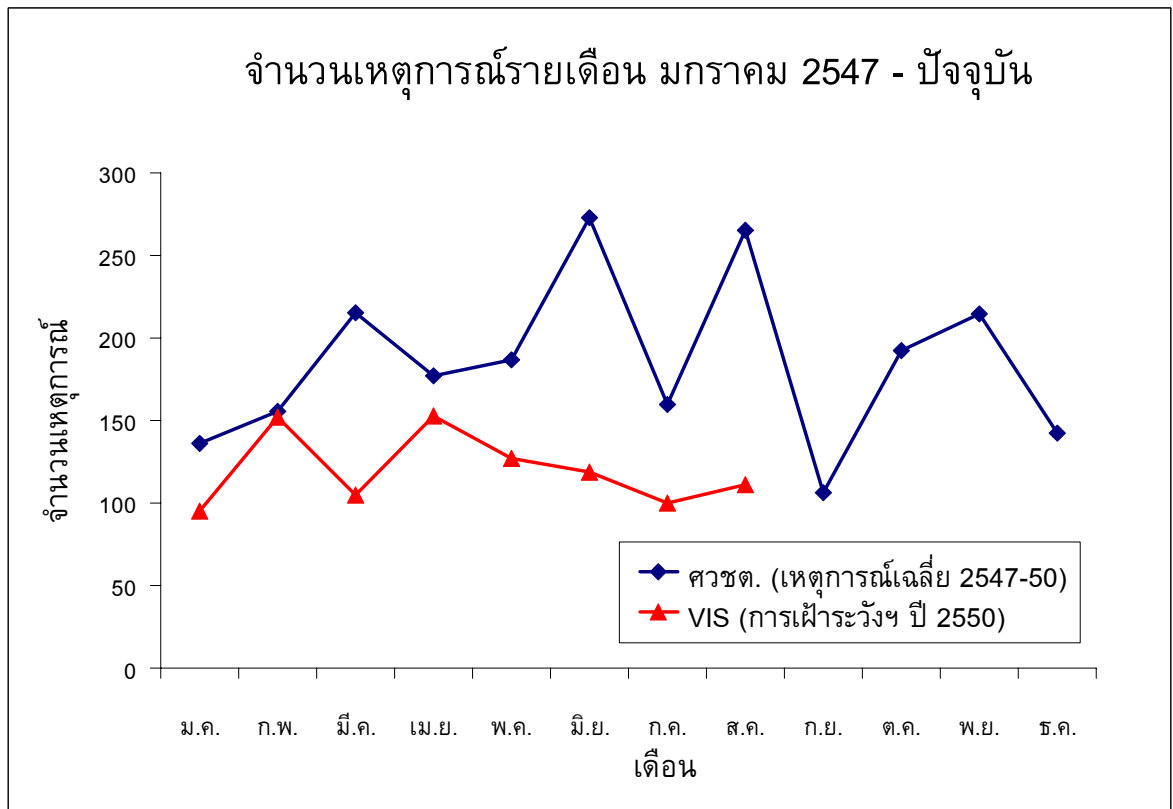
แผนภูมิที่ 3. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามวันใน 1 สัปดาห์ที่เกิดเหตุการณ์ (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

แผนภูมิที่ 4. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามวันที่เกิดเหตุการณ์ใน 1 เดือน (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

แผนภูมิที่ 5. จำนวนเหตุการณ์สะสมรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547

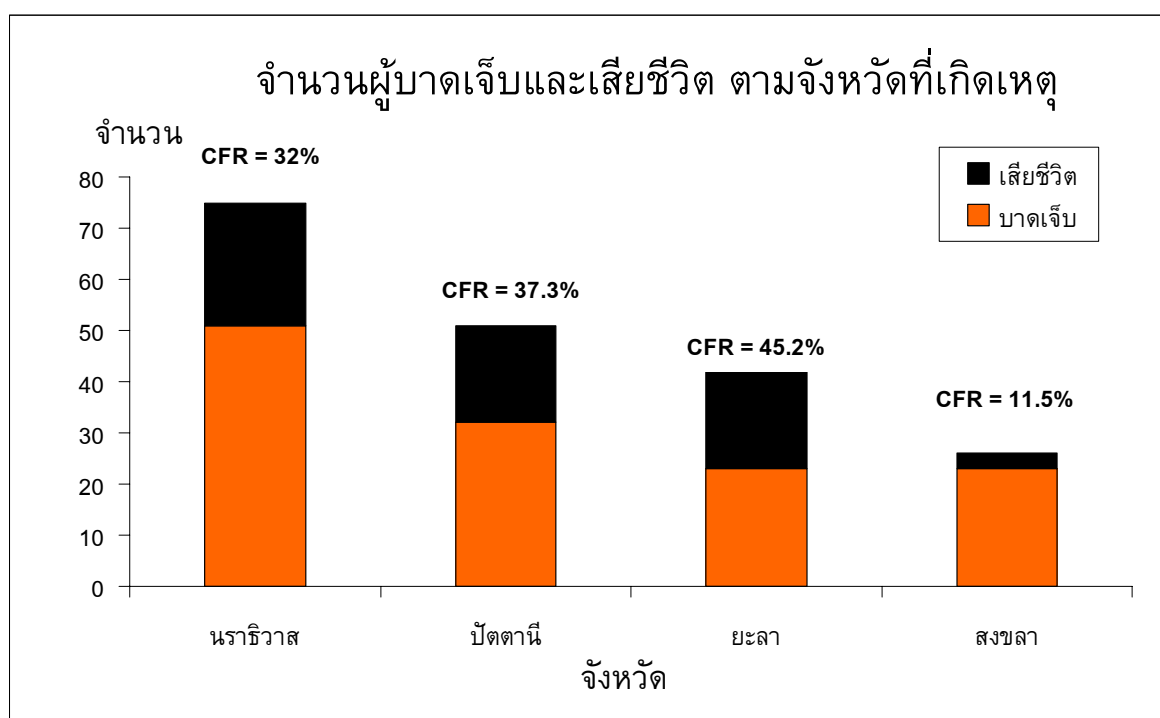
แผนภูมิที่ 6. จำนวนเหตุการณ์สะสมรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547

ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

สถานที่

ตารางที่ 3. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ

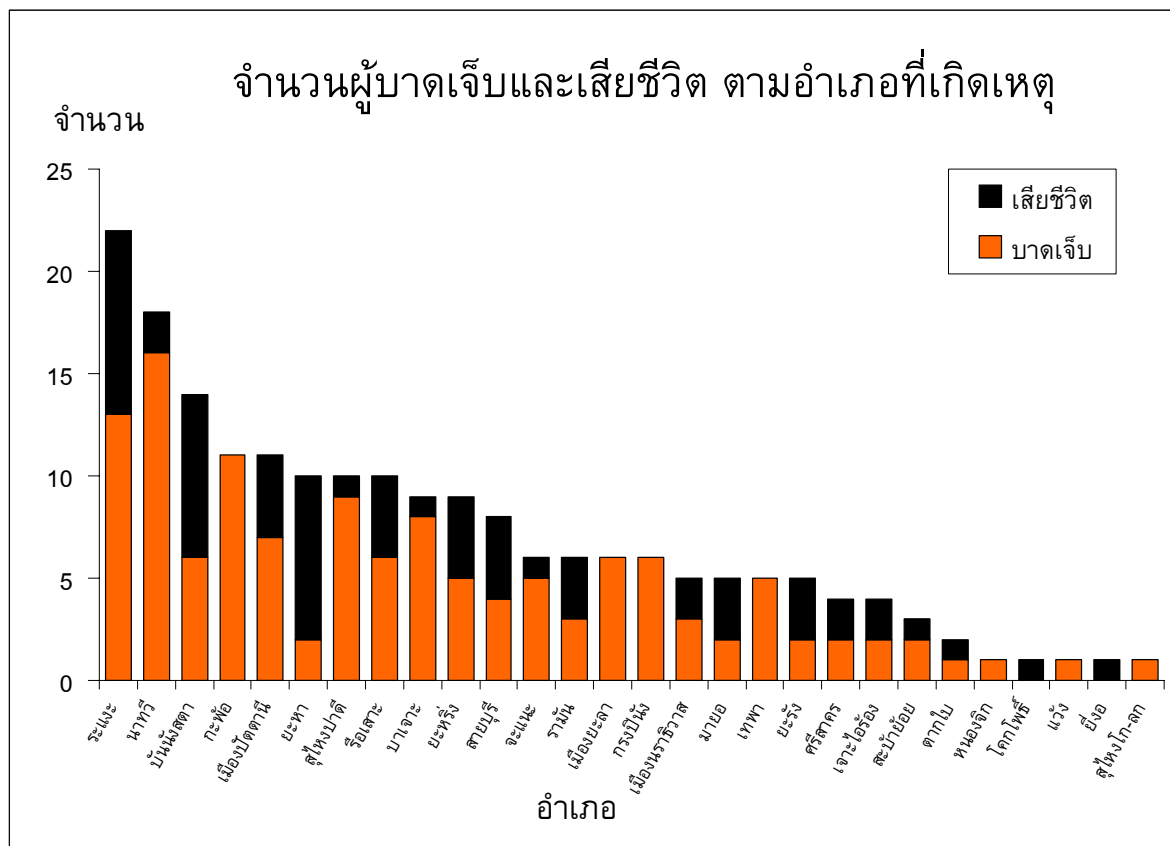
จังหวัด	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	
สงขลา	26	1.5	3	0.2	11.5
สตูล	-	-	-	-	-
ปัตตานี	51	6.8	19	2.5	37.3
ยะลา	42	7.4	19	3.3	45.2
นราธิวาส	75	8.7	24	2.8	32
รวม	194	4.6	65	1.5	33.5

แผนภูมิที่ 7. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ

ตารางที่ 4. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามอำเภอที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ		ตาย			ป่วยตาย		
	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	อัตรา (%)
1	กะพ้อ	11	72.2	ยะหา	8	16.4	ยี่งอ	100
2	นาทวี	18	32	บันนังสตา	8	15.8	โคกโพธิ์	100
3	กรงปินัง	6	28.9	ระแงะ	9	10.7	ยะหา	80
4	บันนังสตา	14	27.6	ศรีสาคร	2	6.9	มายอ	60
5	ระแงะ	22	26.2	สายบุรี	4	6.5	ยะรัง	60
6	ยะหา	10	20.5	รือเสาะ	4	6.4	บันนังสตา	57.1
7	จะแนะ	6	19.9	มายอ	3	5.7	ศรีสาคร	50
8	บาเจาะ	9	19.2	เจาะไอร้อง	2	5.5	สายบุรี	50
9	สุไหงปาดี	10	17.9	ยะหริ่ง	4	5.2	เจาะไอร้อง	50
10	รือเสาะ	10	15.9	รามัน	3	3.7	รามัน	50
							ตากใบ	50

แผนภูมิที่ 8. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามอำเภอที่เกิดเหตุ

ตารางที่ 5. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามตำบลที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ			ตาย			ป่วยตาย	
	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	อัตรา (%)
1.	กะรุบี	11	222.1	บาโร๊ะ	6	82.5	ทุ่งคล้า	100
2.	บาโร๊ะ	8	110	ทุ่งคล้า	1	56.7	ตาแกะ	100
3.	บุโอง	4	109.3	เขื่อนบางลาง	2	55.7	ตันหยงดालอ	100
4.	นาทวี	15	102.3	ตาแกะ	2	51.9	ประจัน	100
5.	เกาะจัน	4	88.2	เกาะจัน	2	44.1	ปลักหนู	100
6.	ตะโละกาโปร์	6	84.2	บองอ	6	44	ระแว้ง	100
7.	เขื่อนบางลาง	3	83.6	ตะมะยูง	2	43.7	ปะโต	100
8.	ยูโป	5	78.3	เกาะรอก	3	43.2	กะดุนง	100
9.	เกาะรอก	5	72.1	ตันหยงดาลอ	1	32.9	ปะแต	100
10.	ตันหยงมัส	14	69.6	ประจัน	2	27.1	บาดง	100
							ตะบั้ง	100
							ลูโปะสาวอ	100
							บาเจาะ	100
							นาเกตุ	100
							ยี่งอ	100

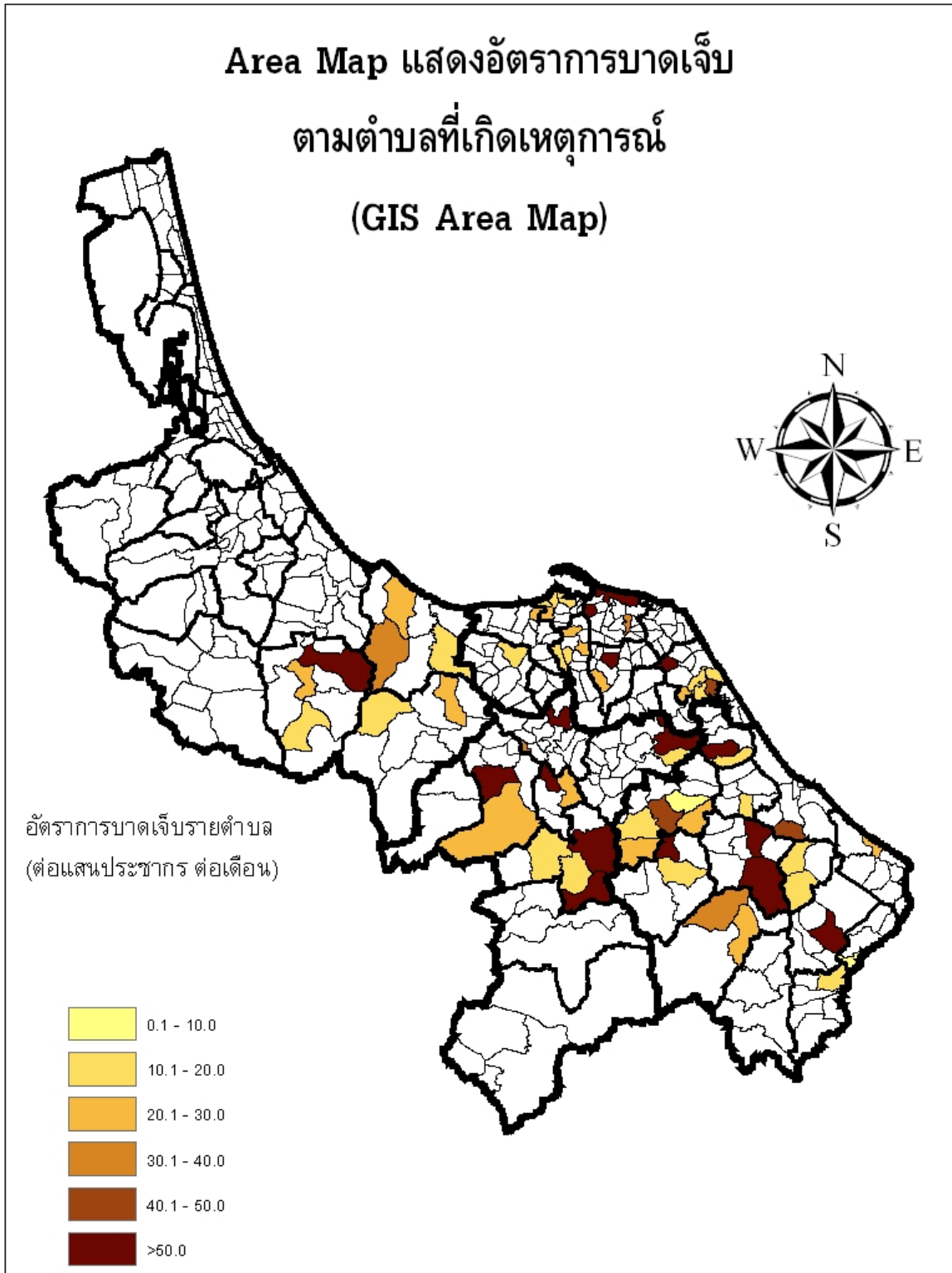
ตารางที่ 6. จำนวนของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) สูงสุด 5 อันดับแรก ตามโรงพยาบาลที่เข้ารับการรักษา

อันดับ	รพ.	จำนวน บาดเจ็บ	รพ.	จำนวน ตาย	รพ.	อัตรา ป่วยตาย (%)
โรงพยาบาลศูนย์/มหาวิทยาลัย (รวมบาดเจ็บ 31 ราย เสียชีวิต 3 ราย อัตราป่วยตาย 9.7 %)						
1.	ยะลา	19	ยะลา	1	หาดใหญ่	25
2.	สงขลานครินทร์	8	สงขลานครินทร์	1	สงขลานครินทร์	12.5
3.	หาดใหญ่	4	หาดใหญ่	1	ยะลา	5.3
โรงพยาบาลทั่วไป (รวมบาดเจ็บ 39 ราย เสียชีวิต 3 ราย อัตราป่วยตาย 7.7 %)						
1.	ปัตตานี	20	นราธิวาส	3	นราธิวาส	23.1
2.	นราธิวาส	13				
3.	สุโขทัย	6				
โรงพยาบาลชุมชน (รวมบาดเจ็บ 125 ราย เสียชีวิต 13 ราย อัตราป่วยตาย 10.4 %)						
1.	นาทวี	17	ยะหริ่ง	4	มายอ, ตากใบ,	50
2.	ระแงะ	14	มายอ,	2	เจาะไอร้อง	
3.	กะพ้อ	13	เจาะไอร้อง			
4.	ยะหริ่ง	10	โคกโพธิ์, ตากใบ, ระแงะ, รือเสาะ, จะแนะ	1	ยะหริ่ง	40
5.	บาเจาะ, สุโขทัย	9			โคกโพธิ์	33.3

Area Map แสดงอัตราการบาดเจ็บ

ตามตำบลที่เกิดเหตุการณ์

(GIS Area Map)

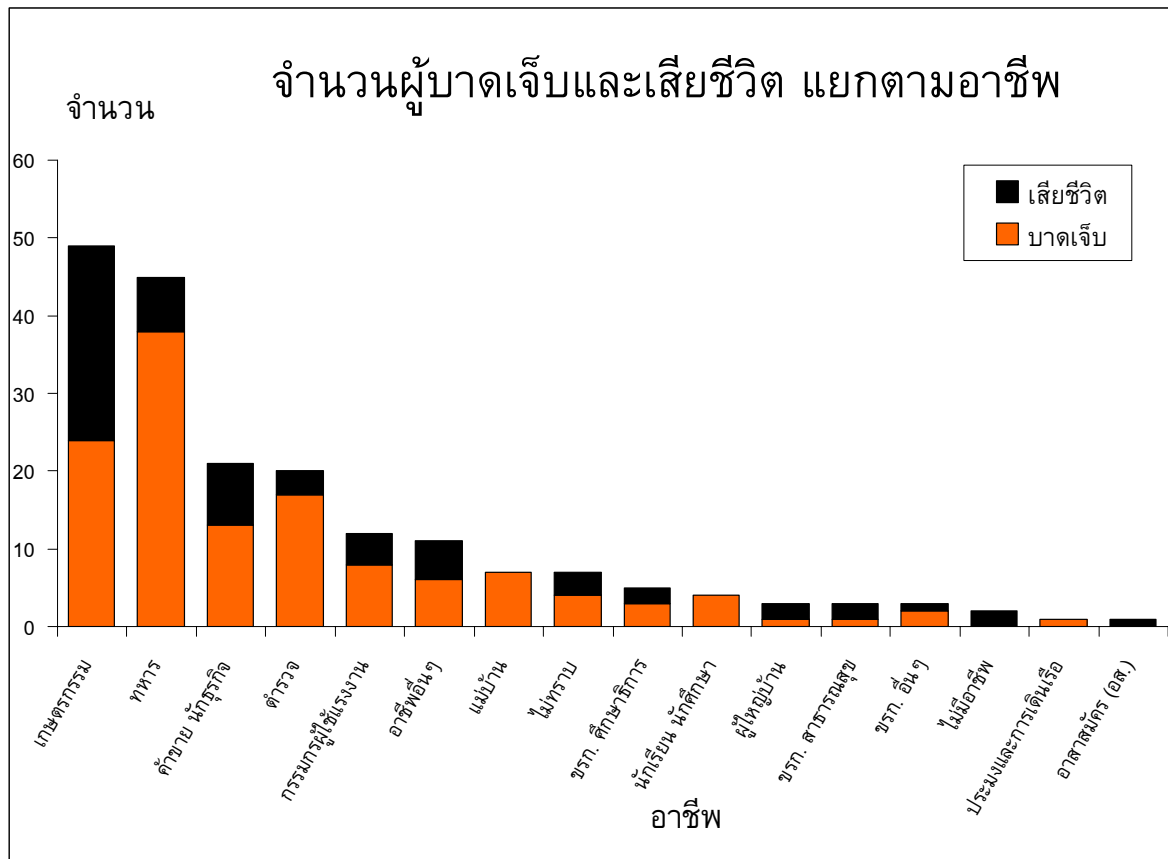

แผนภูมิที่ 9. Area map แสดงอัตราการบาดเจ็บรายตำบลตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Area map)

บุคคล

ตารางที่ 7. ลักษณะของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

	ผู้บาดเจ็บ			ผู้เสียชีวิต		
	จำนวน	(%)	อัตรา/แสน ประชากร	จำนวน	(%)	อัตรา/แสน ประชากร
อายุ มัธยฐาน (Median) = 39 ปี พิสัยควอไทล์ (Inter Quartile Range-IQR) = 26-48 ปี						
0-14 ปี	2	(1)	0.4	0	0	0
15-29 ปี	60	(30.9)	13.1	11	(16.9)	2.4
30-44 ปี	63	(32.5)	16.4	22	(33.8)	5.7
45-59 ปี	55	(28.4)	25.2	25	(38.5)	11.5
>= 60 ปี	14	(7.2)	7.9	7	(10.8)	4
<i>เพศ</i>						
ชาย	151	(77.8)	17.2	55	(84.6)	6.3
หญิง	43	(22.2)	4.8	10	(15.4)	1.1
<i>ศาสนา</i>						
พุทธ	84	(43.3)	22.6	14	(21.5)	3.8
อิสลาม	56	(28.9)	3.9	29	(44.6)	2
คริสต์	2	(1)	NA	0	0	NA
ไม่ระบุ	52	(26.8)	NA	22	(33.8)	NA

แผนภูมิที่ 10. อาชีพของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

ตารางที่ 8. จำนวนและร้อยละของลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ (ICD-10 activity code)

อันดับ	ลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	กิจกรรมอื่น ๆ	95	49	31	47.7	32.6
2.	ทำงานหรือเดินทางไปทำงานที่ได้ค่าตอบแทน	67	34.5	22	33.8	32.8
3.	งานอดิเรก บันทึง กิจกรรมอาสาสมัคร	12	6.2	5	7.7	41.7
4.	ทำงานที่ไม่ได้ค่าตอบแทน งานบ้าน การเรียน	6	3.1	1	1.5	16.7
5.	พักผ่อน นอนหลับ กิจวัตรประจำวัน กินอาหาร	3	1.5	3	4.6	100
6.	เล่นกีฬา	1	0.5	1	1.5	100
7.	ไม่ระบุ	10	5.2	2	3.1	20

การบาดเจ็บ

ตารางที่ 9. จำนวนและร้อยละของสาเหตุภายนอก 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุภายนอก (ICD-10 external cause of injury)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	ถูกทำร้ายโดยอาวุธปืนอื่นที่ไม่ระบุ (X95)	86	44.3	50	76.9	58.1
2.	ถูกทำร้ายโดยวัตถุระเบิด (X96)	78	40.2	7	10.8	9
3.	การปฏิบัติการหรือการแทรกแซงทางกฎหมาย (Y35)	14	7.2	0	0	0
4.	ถูกทำร้ายโดยปืนสั้น (X93)	6	3.1	4	6.2	66.7
5.	การทำสงคราม (Y36)	4	2.1	0	0	0

ตารางที่ 10. จำนวนและร้อยละของการวินิจฉัยสุดท้าย 5 อันดับแรก

อันดับ	การวินิจฉัยสุดท้าย (Final ICD-10 code diagnosis)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	บาดแผลเปิดบริเวณศีรษะ (S01)	20	8.1	2	5.6	10
2.	บาดแผลเปิดบริเวณขา (S81)	16	6.5	1	2.8	6.3
3.	บาดแผลเปิดบริเวณทรวงอก (S21)	14	5.6	4	11.1	28.6
4.	ผลจากความดันอากาศและความดันน้ำ (T70)	12	4.8	0	0	0
5.	การบาดเจ็บที่ไม่สามารถระบุบริเวณได้ (T14)	10	4	0	0	0

การรักษาพยาบาล

การนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 194 ราย มีผู้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุจำนวน 46 ราย มาโรงพยาบาลเอง 52 ราย หน่วย EMS นำส่ง 10 ราย ไม่ระบุ 86 ราย ค่ามัธยฐานของระยะเวลาจากจุดเกิดเหตุถึงโรงพยาบาล 30 นาที (IQR = 20-60 นาที)

ตารางที่ 11. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	8	18.2	1	2.3	35	79.5
การห้ามเลือด	14	22.2	6	9.5	43	68.3
CSpine Collar	1	2.6	0	0	38	97.4
Splint / Slab	0	0	1	2.6	37	97.4
IV fluid	0	0	0	0	40	100

การส่งต่อ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 194 ราย มีผู้ป่วยที่ส่งต่อจำนวน 49 ราย (53 ครั้ง) โดยพาหนะในการส่งต่อเป็นรถพยาบาล 53 ครั้ง มีผู้ดูแลขณะส่งต่อเป็นพยาบาล 38 ครั้ง อื่นๆ 15 ครั้ง ค่ามัธยฐานของระยะเวลาในการการส่งต่อ 50 นาที (IQR = 37-73 นาที)

ตารางที่ 12. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะส่งต่อ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	18	100	0	0	0	0
การห้ามเลือด	48	100	0	0	0	0
CSpine Collar	2	66.7	1	33.3	0	0
Splint / Slab	8	100	0	0	0	0
IV fluid	38	100	0	0	0	0

ตารางที่ 13. ระยะเวลาการรักษาตัวในโรงพยาบาล และค่าใช้จ่ายทางการแพทย์เฉลี่ย

	ค่ามัธยฐาน (IQR)	รวม
การรักษา* (วัน)	1 (1-2.5)	466
ค่าใช้จ่าย** (บาท)	959 (239-3,232)	1,135,026

*ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยนอก **คิดจากข้อมูลของ 140 ราย (72.2%)

ในผู้บาดเจ็บที่มาโรงพยาบาลจำนวน 149 ราย สถานะขณะจำหน่าย หาย 4 ราย ดีขึ้น 94 ราย ไม่ดีขึ้น 14 ราย ตาย 19 ราย ไม่มีข้อมูล 18 ราย

มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม 147 คน

ภาคผนวก 1: ความครบถ้วน (C) ความถูกต้อง (A) และความทันเวลา (T) ของระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence -related Injury Surveillance – VIS) รายโรงพยาบาล ประจำเดือน สิงหาคม 2550

จังหวัดสงขลา				จังหวัดสตูล				จังหวัดปัตตานี				จังหวัดยะลา				จังหวัดนราธิวาส			
รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T
หาดใหญ่	82	50	/	สตูล	93	NA	/	ปัตตานี	86	71	/	ยะลา	65	65	/	นราธิวาส	84	77	X
สงขลา	100	NA	/	ควนโดน	NA	NA	/	โคกโพธิ์	100	100	/	เบตง	79	NA	/	สุไหงโกก	82	55	X
จะนะ	100	NA	/	ควนกาหลง	100	NA	/	หนองจิก	NA	NA	/	บันนังสตา	100	92	/	ตากใบ	63	88	/
นาทวี	89	75	/	ท่าแพ	NA	NA	XX	ปานาเระ	NA	NA	/	ธารโต	92	92	/	บาเจาะ	100	56	/
เทพา	100	100	/	ละงู	100	NA	/	มายอ	88	85	/	รามัน	100	85	/	ระแงะ	95	92	X
สะบ้าย้อย	95	88	/	ทุ่งหว้า	NA	NA	XX	ทุ่งยางแดง	100	NA	/	ยะหา	98	94	/	รือเสาะ	100	88	X
ค่ายเสนาณรงค์	NA	NA	/					ไม้แก่น	NA	NA	/	กาบัง	NA	NA	/	ศรีสาคร	92	75	/
สงขลานครินทร์	84	84	/					ยะหริ่ง	81	56	/					แว้ง	100	75	/
								ยะรัง	86	51	X					สุคีริน	100	NA	/
								แม่ลาน	100	50	/					สุไหงปาดี	97	100	X
								สายบุรี	95	86	/					จะนะ	82	70	X
								กะพ้อ	93	73	/					เจาะไอร้อง	100	92	/
								ค่ายอิงคยุทธ	75	25	/					ค่ายจุฬาภรณ์	NA	NA	X
รวม (%)	93	79	100	รวม	98	NA	67	รวม	90	66	92	รวม	89	86	92	รวม	91	79	46

*ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญ (Completeness) วัดจากร้อยละของข้อมูลที่ไม่ขาดหาย (missing) ในตัวแปรเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญ (Accuracy) วัดจากร้อยละของความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปร วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ เทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.

ความทันเวลา (Timeliness) วัดจากการส่งรายงานจากโรงพยาบาลถึง ศบ.สต. ภายในวันที่ 7 กันยายน 2550 / = ทันเวลา X = ไม่ทันเวลา XX ไม่ส่ง NA = ไม่สามารถนำมาคิดได้ (Not Applicable)

สรุปภาพรวมระบบเฝ้าระวังของทั้ง 47 โรงพยาบาล ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญร้อยละ 86.5 ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญร้อยละ 77.2 ความทันเวลาร้อยละ 78.7 (เกณฑ์ตัวชี้วัดร้อยละ 80)